

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem
Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **X**, narozený X
bytem X
zastoupen opatrovníkem Statutárním městem Pardubice
Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 4. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 8. 4. 2021 se ruší a vrací se žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce je na základě rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 8. 6. 2020, č. j. 19 Nc 904/2019- 64 omezen ve svéprávnosti; týmž rozsudkem mu byl ustanoven opatrovník Statutární město Pardubice. Rozsudek Okresního soudu v Pardubicích č. j. 19

P 74/2020 - 154 ze dne 20. 7. 2021, kterým bylo schváleno právní jednání opatrovníka za žalobce směřující k podání žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované, nabyt právní moci dne 1. 9. 2021.

2. Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2021 rozhodla žalovaná o námitkách proti rozhodnutí ze dne 16. 2. 2021, č. j. X, kterým žalovaná jako správní orgán prvního stupně zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice ze dne 28. 1. 2021 je žalobce podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky žalobce zamítla a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila. Na základě nového posouzení zdravotního stavu žalobce (posudek ze dne 31. 3. 2021) bylo zjištěno, že je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) ZDP. Míra poklesu jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla posudkem o invaliditě určena ve výši 45 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 8b (mentální retardace – mentální postižení lehkého stupně; debilita) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) v platném znění.

II. Žalobní argumentace

3. Žalobce namítal vydání rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávného právního posouzení, když došlo k nesprávnému vyhodnocení jeho celkového zdravotního stavu. Nebylo přihlédnuto k jeho celkové výkonnosti a schopnosti vykonávat denní a pracovní aktivity. Žalobce měl za to, že rozhodující příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu měla být klasifikována přinejmenším pod položkou 8c vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce také namítal, že nebylo přihlédnuto k ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) a odst. 4 ZDP a k ustanovení § 2 popř. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
4. Žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula dosavadní řízení ve věci žalobcova nároku na invalidní důchod. Vzhledem k tomu, že lékařský posudek vypracovaný pro účely námitkového řízení potvrdil závěry lékařského posudku okresní správy sociálního zabezpečení, bylo prvostupňové rozhodnutí žalovanou potvrzeno.
6. Žalovaná navrhla s ohledem na žalobcův nesouhlas s medicínským posouzením jeho zdravotního stavu, provedení důkazu odborným lékařským posouzením posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.
7. Žalovaná navrhla, aby žaloba byla zamítnuta v případě, že posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí neuzná žalobce invalidním pro vyšší než první stupeň invalidity.

IV. Jednání soudu

8. Krajský soud provedl při jednání dne 15. 12. 2021 důkaz posudkem věcně a místně příslušné (§ 4 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb.) Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“) ze dne 16. 11. 2021 č. SZ/2021/1234-HK-10, důkaz rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 28. 4. 2021, č. j. MPSV – 2021/74522-919 a důkaz rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 20. 7. 2021, č. j. 19 P 74/2020-155.
9. Žalovaná měla závěr posudku PK MPSV ze dne 16. 11. 2021 za nedostatečně odůvodněný a navrhovala provedení důkazu srovnávacím posouzením zdravotního stavu žalobce.
10. Strany jinak setrvaly na svých procesních stanoviscích.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
12. Žaloba je důvodná.
13. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a. nejméně o 35%, avšak o 49%, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b. nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c. nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.
14. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
15. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zák. č. 582/1991 Sb.“), posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zák. č. 582/1991 Sb.)

spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění.

16. Na základě provedeného důkazu posudkem PK MPSV vzal krajský soud za prokázané, že rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je z posudkově medicínského hlediska smíšená porucha osobnosti – osobnost anomální, emočně nestabilní, těžce postižená, když se jedná o těžké postižení osobnosti podle kapitoly V položky 7 písm. c) vyhlášky o posuzování invalidity. Zároveň má také krajský soud za prokázané, že došlo ke vzniku invalidity třetího stupně, když pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven na 70 %. Vznik invalidity byl určen ke dni 8. 9. 2020.
17. Na základě právě uvedených skutečností, vycházejí podle § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí, krajský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí se zakládá na nesprávně zjištěném skutkovém stavu a bylo tedy vydáno v rozporu se zákonem a krajskému soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.
18. Návrhu žalované na doplnění dokazování provedením srovnávacím posouzením zdravotního stavu žalobce, soud nevyhověl, neboť považuje posudek PK MPSV ze dne 16. 11. 2021 za úplný a přesvědčivý s náležitě odůvodněným posudkovým závěrem. PK MPSV poukazuje na skutečnost, že porucha osobnosti je u žalobce přítomna dlouhodobě (což vyplývá i z rekapitulace lékařských nálezů), význam jí přikládá až MUDr. X ve svém psychiatrickém nálezu ze dne 8. 9. 2020. Toto datum také PK MPSV určila jako datum vzniku invalidity III. stupně. Podpůrně krajský soud vyšel i z dalšího provedeného důkazu shora citovaným rozhodnutím MPSV, z jehož rozhodnutí vyplývá, že i pro účely posouzení nároku na příspěvek na péči bylo posouzení zdravotního stavu žalobce tak, jak jej učinila žalovaná, shledáno nesprávným. Za této situace se pochybnosti o správnosti a odůvodněnosti závěrů posudku PK MPSV, vyjádřené pověřenou pracovnící žalované při jednání soudu, nejeví jako opodstatněné natolik, aby soud přistupoval ke zpracování dalšího srovnávacího posouzení zdravotního stavu.

VI. Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou důvodné a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil a vrátil žalované k dalšímu řízení.
20. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, kterému by jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, je zastoupen opatrovníkem Statutárním městem Pardubice, kterému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Pardubice 15. prosince 2021

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce